

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พจนานุกรม (dictionary) เป็นหนังสือที่รวบรวมคำในภาษาเพื่อประโยชน์แก่ผู้ศึกษาภาษาและผู้ต้องการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ในการเรียกขานนั้นนอกจากใช้คำว่า พจนานุกรมแล้ว อาจใช้ว่า ปทานุกรมหรืออื่นๆ การจำแนกพจนานุกรมสามารถทำได้หลายเกณฑ์ เกณฑ์หนึ่งก็คือ การดูจำนวนภาษาที่ปรากฏในพจนานุกรม การใช้เกณฑ์นี้ทำให้แบ่งพจนานุกรมออกได้ ๓ ประเภท คือ พจนานุกรมภาษาเดียว พจนานุกรม ๒ ภาษา และพจนานุกรมหลายภาษา

พจนานุกรมภาษาเดียวของไทยหรือพจนานุกรมไทย – ไทยนั้น มีหลักฐานว่า ได้เริ่มมีมาตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์และมีเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เช่น คำอรรถของสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรสและคณะ (บางคนกล่าวว่าเอกสารเรื่องนี้เป็นเพียงรายการคำไม่ใช่พจนานุกรมที่แท้จริง) พจนานุกรมไทย – ไทย ของเจ. คัสเวล (Rev. J. Caswell) และแซนด์เลอร์ (J. H. Chandler) อักษรานุสรณ์ของดร.แดนบิช เบรดเลย์ (Dan Beach Bradley) หรือหมอบรัดเลย์ หรือหมอบรัดเลย์ พจนานุกรมลำดับแลแปลศัพท์ที่ใช้ในหนังสือไทย ร.ศ. ๑๑๐ พจนานุกรมเป็นคำแปลศัพท์ภาษาไทยสำหรับเขียนคำให้ถูกต้องตัวสะกด ร.ศ. ๑๒๐ ปทานุกรมสำหรับโรงเรียน พ.ศ. ๒๔๖๓ ปทานุกรมกรมตำรวจ กระทรวงธรรมการ พ.ศ. ๒๔๗๐ ปทานุกรมสำหรับนักเรียน พ.ศ. ๒๔๗๒ พจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๔๙๓ พจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ พจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ พจนานุกรมลัทธิบัณฑิตยสถาน รวมทั้งพจนานุกรมของบุคคลหรือของสำนักงานเอกชนอื่นๆ (ธีระพันธ์ ล.ทองคำ, ๒๕๓๕ หน้า ๒๘ – ๑๑๓)

ในการจัดทำหรือจัดพิมพ์พจนานุกรมไทย – ไทย แต่ละฉบับมีจุดประสงค์หลักในแนวเดียวกันคือ เพื่อให้เป็นเอกสารที่เอื้อประโยชน์ต่อการใช้ภาษา แต่อย่างไรก็ตามแต่ละฉบับอาจมีจุดประสงค์รองที่แตกต่างกันไปบ้าง เช่น

พจนานุกรมลำดับแลแปลศัพท์ที่ใช้หนังสือไทย ร.ศ. ๑๑๐

“... เพื่อจะให้เปนตำราสาธตณะแก่ท่านทั้งหลาย ใครอยากจะทำทราบว่าศัพท์ใดแปลว่าอะไร แลศัพท์ใดควรเขียนอย่างไรจะได้ดู...” (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, ๒๕๒๕ หน้า ๖๒)

อักษรวิธานศรืบทของหมอปรีดเล

... นับว่าเป็นหนังสือรวบรวมคำต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมัยนั้น ทั้งที่เป็นคำพูดและคำเขียน ในหนังสือเกือบทุกประเภท ใช้สำหรับค้นความหมายของคำที่ปรากฏในหนังสือที่แต่งเมื่อหลายสิบปีมาแล้วได้อย่างดี และช่วยให้เห็นสภาพของสังคมในสมัยนั้นได้พอควร... การที่องค์การค้าของคุรุสภาจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ ก็จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าได้มีหนังสือคู่มือการค้นคว้าที่สำคัญยิ่งเพิ่มขึ้นอีกเล่มหนึ่ง (คุณหญิงแม้นมาส ชวลิต, ๒๕๑๔ หน้าคำนำ)

ปทานุกรมสำหรับนักเรียน พ.ศ. ๒๔๗๒

“ ปทานุกรมสำหรับนักเรียน กรมตำรา กระทรวงธรรมการ พิมพ์ครั้งแรก ๑๐,๐๐๐ ฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๒ รวม ๑๘,๕๘๐ คำ ราคา ๒ บาท ๕๐ สตางค์ มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ โรงพิมพ์กรมตำรา กระทรวงธรรมการ ” (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, ๒๕๓๔ หน้า ๘๔)

พจนานุกรมฉบับมติชน

ประการแรก, ปัจจุบันมีศัพท์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาก ไม่ว่าจะเป็นคำที่ใช้กันในเฉพาะวงการใดวงการหนึ่ง หรือเป็นคำศัพท์ที่ใช้กันในหมู่สาธารณชน; บรรดาคำศัพท์เหล่านี้ มีทั้งที่เกิดขึ้นและดับสูญไปตามเวลาและยังคงใช้กันอยู่เป็นสามัญ แม้จะได้อุบัติมาเนิ่นนานแล้วก็ตาม.

ประการที่สอง, บรรดาคำศัพท์ที่เกิดขึ้นมาตามพัฒนาการของสังคมเหล่านี้ มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยที่ยังมิได้รับการพิจารณาบรรจุและกำหนดนิยามไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานอันถือกันมาว่า เป็นพจนานุกรมของภาษาไทย.

จากข้อความเป็นจริงทั้งสองประการนี้เอง โครงการจัดทำพจนานุกรมฉบับมติชนจึงได้เกิดขึ้น, โดยมีเป้าหมายในเบื้องต้นว่า จะได้เป็นที่รวมแล้วให้คำนิยามศัพท์เหล่านั้นไว้เพื่อหมวดหมู่ และเพื่อการใช้งานต่อไป. (สำนักพจนานุกรมมติชน, ๒๕๔๗ หน้าคำนำ)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด

โดยที่ราชบัณฑิตยสถานได้จัดตีพิมพ์หนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ขึ้นเสร็จแล้ว เสนอว่า ควรยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ แต่ทางราชการและโรงเรียนก็ยังคงมีแบบมาตรฐานสำหรับการเขียนหนังสือไทย เพื่อให้เป็นระเบียบเดียวกัน และควรใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นมาตรฐานดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ แต่ต่อไป บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้ใช้สะกดตามระเบียบและพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ เสมอไป ถ้าและกระทรวงทบวงกรมใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักขรวิธีในคำใด ก็ให้ชี้แจงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วย และสั่งแก้พจนานุกรมแล้วจึงให้ใช้ได้ อนึ่ง เมื่อแก้ไขอักขรวิธีหรือพจนานุกรมเวลาใด ๆ ให้ราชบัณฑิตยสถานโฆษณาให้ทราบทั่วกัน. (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๙ หน้าปกหลังด้านนอก)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด

โดยที่ราชบัณฑิตยสถานได้จัดตีพิมพ์หนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นเสร็จแล้ว เสนอว่า ควรยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ แต่ทางราชการและโรงเรียนก็ยังคงมีแบบมาตรฐานสำหรับการเขียนหนังสือ เพื่อให้เป็นระเบียบเดียวกัน และควรใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นมาตรฐานดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ และต่อไป บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้ใช้ตัวสะกดตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ เสมอไป หากกระทรวงทบวงกรมใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีในคำใดแล้ว ให้ชี้แจงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วย และสั่งแก้พจนานุกรมแล้ว จึงให้ใช้ได้ อนึ่ง เมื่อราชบัณฑิตยสถานได้แก้ไขระเบียบอักษรวิธีที่กำหนดไว้ในพจนานุกรมแล้ว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน. (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖, ไม่ปรากฏเลขหน้า)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า บางฉบับก็มุ่งให้ประโยชน์เฉพาะบุคคลบางกลุ่มคือนักเรียน บางฉบับก็มุ่งให้ประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป และบางฉบับก็มุ่งให้ประโยชน์แก่ “บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน”

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน ทุกฉบับมีใจความทำนองเดียวกันว่ากำหนดให้ทุกคนที่อายุย่างเข้าปีที่เจ็ด (บางฉบับเจ็ดปีบริบูรณ์) ต้องเข้าศึกษาภาคบังคับในโรงเรียน (สุนนทิพย์ บุญสมบัติ, ๒๕๔๐, หน้า ๓๕๓ – ๔๑๕) ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นแบบฉบับในการใช้ภาษาไทยของคนไทยมาไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี เพราะมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกดว่า “...แต่ต่อไป บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนให้ใช้สะกดตามระเบียบและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕...(ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๕, ปกหลังด้านนอก) และ “...แต่ต่อไปบรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนให้ใช้สะกดตามระเบียบและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒...” (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖, ไม่ปรากฏเลขหน้า) ดังมีรายละเอียดข้างต้นแล้วนั้น

คำว่าโรงเรียนในข้อความดังกล่าวน่าจะหมายถึงสถานศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะใช้ชื่อว่าโรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน หรือมหาวิทยาลัย เพราะเท่าที่สังเกตได้ สถาบันการศึกษาที่ใช้ชื่อข้างต้นไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชน ก็ใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นแบบฉบับในการใช้ภาษาทั้งสิ้น

นอกจากนี้แม้ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จะระบุว่า “...ให้ใช้สะกดตามระเบียบ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หากกระทรวงทบวงกรมใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีใน คำใดแล้วให้ชี้แจงแสดงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วย และสั่งแก้พจนานุกรมแล้วจึงให้ใช้ได้...” (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖, ไม่ปรากฏเลขหน้า) ก็ตาม แต่โดยทั่วไปก็จะยึดเรื่องอื่น ๆ เช่น การออกเสียงคำ ความหมายของคำ เป็นแบบฉบับด้วย โดยไม่ได้ยึดเพียงอักษรวิธีตามประกาศฯ เท่านั้น ดังที่ธานินทร์ กรัยวิเชียร (๒๕๒๐, หน้า ๕๐) กล่าวว่า “เมื่อกล่าวถึงคำที่ใช้ในกฎหมายไทย, เราต้องพิจารณาถึงพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถานด้วย, เพราะพจนานุกรมฉบับนี้มีใช้เป็นแบบมาตรฐานสำหรับการเขียน หนังสือไทยเพื่อให้เป็นระเบียบเดียวกันของบุคคลทั่วไปและของทางราชการเท่านั้น, หากแต่ศาล ยุติธรรมก็ได้ถือเป็นหลักสำคัญและอ้างอิงเสมอในเรื่องความหมายของคำสามัญทั่วไป...”

จากเหตุที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานทั้ง ๒ ฉบับข้างต้นเป็นแบบฉบับในการ ใช้ภาษาไทยของวงการต่าง ๆ มานานพอสมควร รวมทั้งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นผลงานการชำระหรือปรับปรุงแก้ไขมาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖, หน้า ข, ง) ประกอบกับแม้มีผู้วิเคราะห์ความแตกต่างของ คำศัพท์ในพจนานุกรมทั้ง ๒ ฉบับ แต่เปรียบเทียบเฉพาะคำตั้งหรือแม่คำเท่านั้นมิได้เปรียบเทียบ อนุพจน์หรือลูกคำด้วย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยศึกษาความแตกต่างทั้ง แม่คำและลูกคำ เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานอย่างลึกซึ้งและ ชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ กับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในหัวข้อดังนี้

๑. การเรียงคำและการเก็บคำ
๒. การบอกคำอ่าน
๓. การบอกลักษณะของคำที่ใช้เฉพาะแห่ง
๔. การบอกชนิดของคำตามหลักไวยากรณ์
๕. การนิยามคำ
๖. การบอกที่มาของคำ
๗. การใช้ภาพประกอบคำศัพท์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเปรียบเทียบเฉพาะคำในหมวดพยัญชนะเสียดระเบิด – เพดานอ่อน (plosive - velar) คือ อักษร ก ข ฃ ค และ ฌ เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ กับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ : หมวดอักษร ก – ฌ ในครั้งนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. กำหนดจุดประสงค์และขอบเขตของการวิจัย
๒. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปแบบบทความ หนังสือ และงานวิจัย
๓. ศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม
๔. เปรียบเทียบคำในหมวดอักษร ก – ฌ
๕. นำเสนอผลการเปรียบเทียบในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ (analytical description)

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ผู้วิจัยใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ฉบับพิมพ์ครั้งสุดท้าย คือ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๓๘ และใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นแหล่งข้อมูลในการเปรียบเทียบ

๒. เปรียบเทียบในส่วนที่เป็นเนื้อหา ไม่ได้เปรียบเทียบรูปลักษณ์โดยส่วนรวมของเล่ม เช่น ขนาดของหนังสือ การออกแบบส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ

๓. ไม่ได้เปรียบเทียบการเว้นวรรค เพราะจากการศึกษาพบว่า การเว้นวรรคในบทนิยามของคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานทั้ง ๒ ฉบับ น่าจะมาจากการมุ่งให้ชัดเจนขึ้นหน้าและเส้นกันหลังของแต่ละคอลัมน์ เพื่อความสวยงามเป็นสำคัญ มิใช่เป็นเกิดจากเจตนาแท้จริงของคณะกรรมการชำระพจนานุกรม

๔. คำที่นำมาเปรียบเทียบทั้งหมดแสดงไว้ในภาคผนวก หากคำใดมีรายละเอียดทุกส่วนเหมือนกันจะแสดงเฉพาะรายชื่อคำศัพท์เท่านั้น ผู้วิจัยจะแสดงรายละเอียดเฉพาะคำที่มีรายละเอียดแตกต่างกันเท่านั้น และไม่ได้คงขนาด สี และตำแหน่งของแม่คำและลูกคำตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่มีข้อกำหนดว่า แม่คำพิมพ์ตัวตรงปกติขีดเส้นกันหน้า ส่วนลูกคำพิมพ์ตัวบางเอนห่างจากเส้นกันหน้าของคอลัมน์

๕. การเปรียบเทียบแต่ละคำ จะยึดการที่คำมีบทนิยามเหมือนกันเป็นสำคัญ ไม่ได้ยึดคำที่มีหมายเลขประจำคำเหมือนกัน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

พจนานุกรมฯ ๒๕๒๕ หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕

พจนานุกรมฯ ๒๕๔๒ หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

คำศัพท์ หมายถึง คำที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานจัดหมวดหมู่เรียงลำดับ

ตั้งแต่ ก – ฮ โดยมีเรียงลำดับตามข้อกำหนดของการเรียงลำดับ

คำและวิธีเก็บคำตามที่แจ้งไว้ในส่วนต้นของพจนานุกรม

แม่คำ หมายถึง คำที่อยู่ขีดเส้นกั้นหน้าของแต่ละคอลัมน์ พิมพ์ด้วยสีเขียวใน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ และพิมพ์

ด้วยสีน้ำเงินในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

ลูกคำ หมายถึง คำศัพท์ที่มีแม่คำเป็นส่วนต้นอยู่หลังจากการเสนอรายละเอียดต่าง ๆ

ของแม่คำแล้ว เช่น กระสุนปืน กระสุนวิถี

กระสุน น. เครื่องยิงมีคัน ใช้สายโยงยิงด้วยลูกดินปืนกลม ซึ่งเรียกว่า

ลูกกระสุน; ลูกปืน. กระสุนปืน น. ลูกปืน, บางทีก็เรียก

กระสุนหรือลูกกระสุน. กระสุนวิถี น. ทางแห่งกระสุน,

วิถีกระสุน ก็ว่า.

คำอิสระ หมายถึง แม่คำหรือลูกคำที่มีรูปเขียนเพียงรูปเดียว เช่น

กระผาน น. ตะโพก. (ปาเลกัว).

คำคู่เคียง หมายถึง แม่คำหรือลูกคำที่มีรูปเขียนมากกว่า ๑ รูป เช่น

กฤติกา, กฤตยฎีกา [กฤ - , กฤตตะยะ -] แผลงมาจาก กติกา

เช่น อันว่าความกฤติกา แต่สองราแรกทรงพรต. (ม. คำหลวง

กุมาร), ชำระกฤตยฎีกา. (ไวพจน์พิจรรย์).

คำโยง หมายถึง คำที่บอกให้ดูรายละเอียดหรือรายละเอียดเพิ่มเติมของคำ

ที่คำอื่นหรือที่ตำแหน่งอื่น เช่น

กระชุน ดู กระทุน. (ให้ดูที่คำอื่น)

กรรเชียงปู ดู กรรเชียงปู. (ให้ดูที่ตำแหน่งอื่น)

กรรชิด ๒ (ถิ่น – ปักข์ได้) น. ดันข่อยหนาม. (ดูข่อยหนาม

ที่ ข่อย) (ให้ดูที่คำอื่นเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม)

กัฏวาง น. เครื่องมือจับสัตว์น้ำชนิดหนึ่ง. (ดู อวนลอย).

(ให้ดูที่คำอื่นเพื่อให้ได้รายละเอียดเพิ่มเติม)

คำอธิบายที่เหมือนลูกคำ หมายถึง คำศัพท์ที่พิมพ์ด้วยตัวเอนทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของคำอธิบายขยายความแก่คำบางคำ เช่น **กฐิน** , **กฐิน** - [กะถิน , กะถินนะ-] น. ผ้าพิเศษที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาต แก่พระภิกษุสงฆ์เฉพาะกฐินกาล, ตามคำแปลว่า ไม้สะดึง คือ กรอบไม้สำหรับจึงผ้า ที่จะเย็บเป็นจีวร; คำ **กฐิน** นี้ ใช้ประกอบคำอื่นอันเนื่องด้วยพิธีกฐิน ผ้าที่ถวายแด่ภิกษุสงฆ์ในพิธีนี้ เรียกว่า **ผ้ากฐิน** ในฤดูกาล เรียกว่า **กฐินกาล** [กะถินนะกาน] คือ ระยะเวลาตั้งแต่แรมค่ำหนึ่ง เดือน ๑๑ ถึงกลางเดือน ๑๒ ระยะเวลานี้เรียกเป็นสามัญว่า **เทศกาลกฐิน** [เทศสะกานกะถิน] **ฤดูกฐิน** หรือ **หน้ากฐิน** ก็มี... (คำที่พิมพ์เอน คือ คำอธิบายที่เหมือนลูกคำ เพราะไม่ได้อยู่หลังเครื่องหมายหัพภาคซึ่งบอกการจบของบทนิยามของคำที่มาก่อน ประกอบกับคำศัพท์ที่เป็นลูกคำจะพิมพ์ตัวตรงปกติ)

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงพัฒนาการบางส่วนของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
๒. ทำให้ทราบข้อมูลของคำต่าง ๆ ที่ทันสมัย สมบูรณ์ และถูกต้องมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยคำในอักษรหมวดอื่น อันจะทำให้เห็นพัฒนาการของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานในภาพรวมอย่างแท้จริงต่อไป
๔. เพื่อเป็นข้อมูลในการชำระปรับปรุงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานในโอกาสต่อไป